

MUCHY W GOSPODARSTWIE

KOMPENDIUM HODOWCY

Mucha domowa

Musca domestica

Nazwy zwyczajowe:

Mucha domowa, mucha pospolita.

Wygląd:

6–8 mm długości; szaro-czarne ciało; cztery ciemne podłużne pasy na tułowi; oczy czerwone, duże; aparat gębowy ssąco-liżący.

Siedlisko:

Występuje wszędzie tam, gdzie przebywa człowiek – w domach, oborach, chlewniach, stajniach, na wysypiskach śmieci. Szczególnie licznie w pobliżu resztek organicznych i odchodów zwierząt.

Rozmnażanie:

Składa jaja w wilgotnej, rozkładającej się materii organicznej: odchody, fekalia, odpady kuchenne, resztki paszy, padlina.

Cykl rozwojowy:

Jajo – larwa – poczwarka – postać dorosła

- postać larwalna: 3–5 dni
- poczwarka: 3–6 dni
- dojrzałość płciowa: po 7–14 dniach
- 1 samica może złożyć do 1000 jaj w ciągu życia.

Długość życia postaci dorosłej:

3–4 tygodnie (czasem do 8 tygodni).

Znaczenie:

Dorosłe muchy roznoszą wiele czynników chorobotwórczych – bakterie (np. *Salmonella*, *E. coli*), cysty pierwotniaków, jaja pasożytów jelitowych; są wektorem chorób jelitowych (biegunki, czerwonki, duru brzuszego).

Odżywianie:

Larwy – szczątki organiczne, odchody, fermentująca materia.

Dorosłe – nektar, mleko, krew, pot, odchody, sok z gnijących owoców i warzyw, resztki ludzkiego jedzenia.

Przepoczwarczenie:

Larwy opuszczają miejsce żerowania i przepoczwarczają się w glebie lub suchych resztkach organicznych.

Zimowanie:

Zimuje zwykle w postaci poczwarki lub dorosłej muchy – w ciepłych zakamarkach budynków (np. obory, piwnice).

Ciekawostki:

Jedna para much może teoretycznie dać miliardy potomstwa w ciągu jednego sezonu; nie gryzie – ale siada na jedzeniu, odchodach, ranach, przenosząc zarazki; w ciepłych pomieszczeniach bywa obecna cały rok; lata z prędkością 7–8 km/h uderzając skrzydłami do 200 razy na sekundę.

Mucha pastwiskowa

Haematobia irritans

Nazwy zwyczajowe:

Mucha bydłęca, mucha rogowa.

Wygląd:

4–5 mm długości; ciało szare, smukłe, pokryte drobnymi szczecinkami; skrzydła przezroczyste, złożone dachówkowato nad odwłokiem; aparat gębowy kłująco-ssący (inaczej niż u większości much).

Siedlisko:

Występuje na terenach wiejskich, szczególnie w pobliżu hodowli bydła. Przebywa niemal wyłącznie na ciele zwierząt gospodarskich, głównie krów, koni i owiec.

Rozmnażanie:

Samica składa jaja bezpośrednio na świeżym krowim łajnie. Jaja rozwijają się tylko w świeżym, niezanieczyszczonym nawozie; samice zaczynają składać jaja 3–5 dni po wylęgu.

Cykl rozwojowy:

Jajo – larwa – poczwarka – postać dorosła

- larwa: 3–5 dni
- poczwarka: 6–9 dni
- dorosła mucha osiąga dojrzałość płciową po ok. 10–14 dniach
- cały cykl trwa ok. 12–14 dni w sprzyjających warunkach.

Długość życia postaci dorosłej:

2–3 tygodnie.

Znaczenie:

Pasożyt bydła – żywi się krwią, kłując skórę nawet kilkadziesiąt razy dziennie; powoduje podrażnienie skóry, rany, infekcje, spadek mleczności (nawet o 15–20%), stres, niepokój zwierząt, mniejszy przyrost masy, uważana za ekonomicznie groźnego szkodnika hodowlanego.

Odżywianie:

Dorosłe – wyłącznie krew zwierząt (najczęściej krów).

Larwy – rozwijają się w świeżym nawozie żywiąc się bakteriami i produktami ich rozkładu, nie pobierają krwi.

Przepoczwarczenie:

Larwy trzeciego stadium przepoczwarczają się w odchodach na pastwisku, z których po kilku dniach wykluwają się dorosłe muchy.

Zimowanie:

W cieplejszym klimacie aktywna cały rok; w Polsce zimuje w postaci poczwarki w oborniku lub glebie.

Ciekawostki:

Przebywa niemal cały czas na jednym zwierzęciu, w odróżnieniu od większości much (samica opuszcza go tylko podczas składania jaj); przemieszczają się po skórze, aby regulować temperaturę ciała i unikać wiatru; samce żerują około 20 razy na dobę, a samice nawet 40 razy; gdy nie pobierają pokarmu, zwykle przebywają na czubku głowy; uważana za jednego z głównych szkodników bydła mlecznego i mięsnego w Europie.

for J. Callaghan

Zwalczanie **ptaszyńca**,
salmonelli i **ptasiej grypy**

www.solfum.com.pl

MASTERFLY® PAINT

To nie jest miejsce dla much

Ekspresowe
rezultaty

Z feromonem
jako atraktantem

Podmiot odpowiedzialny:

 Monachem

Producent:

QUIMUNSA

Ostateczne rozwiązanie do zwalczania much
z innowacyjną cząsteczką dinotefuranu i
skutecznością aż do 8 miesięcy

Mucha zielona

Lucilia sericata

Nazwy zwyczajowe:

Plujka zielona, padlinówka skórnica.

Wygląd:

6-10 mm, zielonożółte ubarwienie, ciało krępe, opalizujące skrzydła; aparat gębowy ssąco-liżący.

Siedlisko:

W pobliżu zabudowań gospodarskich, łąki, zarośla, ugory, tereny ruderalne.

Rozmnażanie:

Składa jaja z rozkładającej się materii organicznej (padlina, mięso, ropiejące rany, zwłoki ludzkie).

Cykl rozwojowy:

Jajo – larwa – poczwarka – postać dorosła

- 4-10 dni – postać larwalna
- 6-10 dni – poczwarka
- 14 dni – dojrzałość płciowa.

Długość życia postaci dorosłej:

2-3 tygodnie.

Znaczenie:

Larwy: wykorzystywane do oczyszczania ran; są źródłem muszycy.

Dorośle muchy: przenoszą czynniki chorobotwórcze: bakterie, cysty pierwotniaków, jaja robaków jelitowych.

Odżywianie:

Postać larwalna – szczątki organiczne.

Postać dorosła – nektar pyłek, spadź, odchody, padlina.

Przepoczwarczenie:

Postać larwalna w 3 fazie wędruje do gleby, gdzie się przepoczwarcza.

Zimowanie:

Postać poczwarki w glebie.

Ciekawostki:

Dorośle owady chętnie wybierają do żerowania kwiaty – zwykle w kolorze żółtym lub takim, których zapach przypomina zapach padliny; pyłek konsumowany jest przez samice, które potrzebują kalorycznego pokarmu przed złożeniem jaj; larwoterapia stosowana w leczeniu owrzodzeń gołeni, ropni skóry, ran odleżynowych czy stopy cukrzycowej.

Mucha niebieska

Calliphora vomitoria

Nazwy zwyczajowe:

Plujka niebieska, plujka pospolita, plujka burcząco, mucha padlinowa, padlinówka niebieska.

Wygląd:

10-14 mm długości; ciało błyszczące, metalicznie niebieskie lub niebieskofioletowe; czarne szczecinki na tułowie; aparat gębowy ssąco-liżący; ciało krępe.

Siedlisko:

Zamieszkuje okolice gospodarstw, ogrody, parki, lasy, wysypiska, miejsca z dostępem do materii organicznej w rozkładzie.

Rozmnażanie:

Składa jaja na rozkładającej się materii organicznej: padlina, mięso, fekalia, rany zakażone. Preferuje chłodniejsze warunki niż mucha zielona – aktywna wiosną i jesienią.

Cykl rozwojowy:

Jajo – larwa – poczwarka – postać dorosła

- postać larwalna: 3-10 dni
- poczwarka: 7-12 dni
- dojrzałość płciowa: po ok. 14-20 dniach.

Długość życia postaci dorosłej:

2-4 tygodnie

Znaczenie:

Larwy: odgrywają rolę w rozkładzie martwej materii; źródło muszycy (zakażenia ran).

Dorośle muchy: mogą przenosić bakterie (*Salmonella*, *E. coli*), pierwotniaki i jaja pasożytów jelitowych.

Istotna w medycynie sądowej – używana do oceny czasu zgonu.

Odżywianie:

Larwy – padlina, szczątki organiczne, ekskrementy, ropiejące rany.

Dorośle – nektar, odchody, krew, gnijące mięso, osocze z ran.

Przepoczwarczenie:

Larwy trzeciego stadium opuszczają źródło pożywienia i przemieszczają się do gleby, gdzie się przepoczwarcza.

Zimowanie:

Zimuje w postaci poczwarki w glebie lub ukrytych zakamarkach.

Ciekawostki:

Preferuje chłodniejsze warunki niż mucha zielona – jest aktywna już przy niższych temperaturach; znana z bardzo szybkiego odnajdywania martwej materii – pojawia się na padlinie w ciągu godzin; obecność larw tej muchy na zwłokach pomaga biegłym sądowym w określaniu czasu zgonu (entomologia sądowa).

HOKOEX®

LARWICYD O WYSOKIEJ SKUTECZNOŚCI DO ZWALCZANIA MUCH

WWW.LARWICYD.PL

Zwalcz uciążliwe muchy

skutecznie
 bezpiecznie
 bez chemii

www.zwalczaniemuch.pl

NOWOŚĆ

Pułapka na Ptaszyńca Kurzego

**W 100% skuteczna,
bezpieczna, bez chemii.
Sprawdzona przez
SGGW w Warszawie.**

**Bez chemii, bez trucizn,
bez pozostałości!**

INSTRUKCJA OBSŁUGI:

Przymocuj pułapkę do:

1. Sufitu klatki
2. Tacy na jajka
3. Podajnika
4. Przedniej części każdej klatki

DZIAŁANIE PUŁAPKI:

- Zamocuj pułapki w odstępach co 5-10m, skupiając się na najbardziej zainfekowanych miejscach.
- Po 2 tygodniach należy wymienić pułapki na nowe, a zużyte spalić.
- Po wyjęciu z folii pułapka działa przez 2 tygodnie.

Kontakt:

wojtek@monagro.com.pl

**NIE ZRYWAĆ FOLII
Z OKIENKA**

**Zobacz, jak
działa pułapka**

**Pułapka w
kurniku**

**Wyniki testów
SGGW**

Cuchna nawozowa

Scathophaga stercoraria

Nazwy zwyczajowe:

Muchówka nawozowa, złotawa
muchka nawozowa

Wygląd:

8–11 mm długości; ciało złocistożółte lub brunatne, silnie owłosione (szczególnie u samców); samice mniej jaskrawe – szarobrązowe; aparat gębowy gryząco-liżący (zdolny do pobierania płynnego pokarmu).

Siedlisko:

Występuje powszechnie w krajo-
brazie rolniczym: łąki, pastwiska, pola uprawne, obszary z obecnością od-
chodów zwierzęcych (zwłaszcza krowich); często spotykana na oborniku.

Rozmnażanie:

Samice składają jaja na świeżych krowich odchodach; miejsce złożenia
jaj służy jednocześnie jako źródło pokarmu dla larw; rozród odbywa się
głównie wiosną i latem.

Cykl rozwojowy:

Jajo – larwa – poczwarka – postać dorosła

- larwa: 5–10 dni (rozвивa się w odchodach)
- poczwarka: ok. 7 dni
- dorosły owad żyje kilkanaście dni
- cały cykl trwa ok. 2–3 tygodnie w sprzyjających warunkach.

Długość życia postaci dorosłej:

2–3 tygodnie.

Znaczenie:

Larwy pełnią ważną rolę w rozkładzie odchodów – przyczyniają się do
ich mineralizacji i poprawy jakości gleby. Dorosłe muchówki są drapież-
ne – żywią się innymi małymi muchówkami (np. muchą domową), co
czyni je pożytecznymi owadami; brak znaczenia medycznego czy wete-
rynaryjnego jako wektor chorób.

Odżywianie:

Larwy – rozwijają się w odchodach krów, koni, drobiu i ludzi, żywiąc się
bakteriami i materią organiczną.

Dorosłe – drapieżniki: polują na inne muchówki (szczególnie samce);
dodatkowo mogą pobierać nektar i soki roślinne.

Przepoczwarczenie:

Larwy ostatniego stadium przepoczwarczają się w górnej warstwie na-
wozu lub w glebie wokół odchodów.

Zimowanie:

Zimuje głównie w postaci poczwarki w glebie; dorosłe pojawiają się
wczesną wiosną.

Ciekawostki:

Samce są silnie owłosione i złociste, co czyni je łatwymi do rozpoznania;
jest to jedna z nielicznych much, które są aktywnymi drapieżnikami
w stadium dorosłym; samce podczas zalotów w pobliżu odchodów lub
wręcz na nich są bardzo agresywne i w ferworze walki zdarza się, że roz-
szarpną samicę, o którą walczą; kopulacja odbywa się w trawach; uwa-
żana za pożytecznego saprofaga i kontrolera populacji innych much,
zwłaszcza w gospodarstwach rolnych.

Muchówka stajenna

Muscina stabulans

Nazwy zwyczajowe:

Mucha stajenna fałszywa,
muchka padlinowa.

Wygląd:

6–9 mm długości; ciało ciem-
noszare do czarnego, po-
kryte drobnymi szczecinka-
mi; tułów z wyraźnymi prę-
gami; odwłok jednolicie ciem-
ny lub z nieznacznymi wzor-
kami; oczy duże, czerwone;
aparat gębowy ssąco-liżący.

fol. M. Syrett

Siedlisko:

Występuje w gospodar-
stwach rolnych, oborach,
chlewniach, stajniach, miejscach z rozkładającą się materią organiczną.
Preferuje wilgotne środowiska z dostępem do nawozu i odpadów orga-
nicznych. Często współwystępuje z muchą domową.

Rozmnażanie:

Samica składa jaja w gnijącej materii organicznej: oborniku, padlinie,
resztkach pasz i odpadkach kuchennych. Szczególnie preferuje wilgot-
ne miejsca w słomie lub ściółce.

Cykl rozwojowy:

Jajo – larwa – poczwarka – postać dorosła

- larwa: 3–5 dni
- poczwarka: 6–7 dni
- dojrzałość płciowa: po ok. 10–12 dniach
- jedna samica może złożyć kilkaset jaj.

Długość życia postaci dorosłej:

2–3 tygodnie.

Znaczenie:

Muscina stabulans przenosi bakterie (*E. coli*, *Salmonella*), pasożyty i inne
patogeny. Jej obecność wiąże się z zagrożeniem dla higieny paszy i do-
brostanu zwierząt. Jest uciążliwa i może być wskaźnikiem złej higieny
środowiska hodowlanego.

Odżywianie:

Larwy – rozkładająca się materia organiczna (obornik, padlina, gnijące
resztki).

Dorosłe – płynny pokarm, płyny wysysane z ekskrementów i żywności,
soki z przejrzałych owoców i gnijących grzybów, soki wyciekające z ran
na drzewach, spadz.

Przepoczwarczenie:

Larwy opuszczają miejsce żerowania i przepoczwarczają się w ściółce,
nawozie lub glebie.

Zimowanie:

Zimuje jako poczwarka w wilgotnych, chronionych miejscach (ściółka,
kompost, obornik).

Ciekawostki:

Często mylona z muchą domową – jednak jest bardziej „krępa” i mniej
błyszcząca; znana z obecności w miejscach, gdzie inne muchy się już nie
pojawiają – odporna na niekorzystne warunki; bywa aktywna również
jesienią.

EFFECT PUŁAPKA I EFFECT TAŚMA NA MUCHY

Najsilniejszy lepy na muchy do stajni, obory, chlewni. Papierowa pułapka na muchy i duża pułapka na muchy zapewniają skuteczną ochronę mechaniczną przed muchami. Są używane jako środek owadobójczy oraz narzędzie diagnostyczne w oborach, szklarniach, magazynach, sadach, na farmach hodowlanych oraz w przemyśle spożywczym.

Taśma na muchy: 1 rolka 20 cm x 10 m
Duża pułapka na muchy: 4 arkusze (34 cm x 60 cm).
Jeden arkusz może złapać około 4000 much!

Informacje i zamówienia: unichem@it.pl

Zgniłówka pokojowa

Fannia canicularis

Nazwy

zwyczajowe:

Zgniłówka pokojowa,
mała mucha domowa,
mucha kanałowa.

Wygląd:

4–6 mm długości; szaro-brązowe ciało, smuklejsze i mniejsze od muchy domowej; w locie szybka, wykonuje krótkie zawisy; aparat gębowy ssąco-liżący; tułów szary; odwłok samca dwubarwny u formy typowej – przednia część żółtawa (tergity 2-4), bądź całkowicie czarny u formy ciemnej; u samicy nasadowa część odwłoka żółta, bądź cały odwłok szary; czułki szaroczarne; skrzydła przezroczyste.

Siedlisko:

Często spotykana w pomieszczeniach mieszkalnych, stajniach, chlewniach, na wysypiskach śmieci; preferuje wilgotne i ciepłe środowisko z dostępem do materii organicznej w rozkładzie; dorosłe osobniki przyciąga zapach moczu – obecne w toaletach.

Rozmnażanie:

Samica składa jaja w gnijącej materii organicznej, nawozie, odpadkach kuchennych, fekaliami; rozród intensywny w ciepłych miesiącach.

Cykl rozwojowy:

Jajo – larwa – poczwarka – postać dorosła

- larwa: 5–7 dni
- poczwarka: 7–10 dni
- cykl rozwojowy trwa ok. 2–4 tygodnie
- dojrzałość płciowa: po 10–14 dniach
- jedna samica może złożyć ok. 200–300 jaj w ciągu życia.

Długość życia postaci dorosłej:

2–3 tygodnie.

Znaczenie:

Uciążliwa mucha domowa – często przebywa w domach i gospodarstwach; przenosi bakterie i jaja pasożytów na żywność i powierzchnie użytkowe; mniej groźna niż *Musca domestica*, ale trudniejsza do złapania ze względu na szybki i nieregularny lot; wykorzystywana w entomologii sądowej do ustalania czasu zgonu.

Odżywianie:

Larwy – fermentujące i gnijące resztki roślinne, nawóz, fekalia.

Dorośle – nektar, sok owocowy, spadź, odchody, rozkładająca się żywność.

Przepoczwarczenie:

Larwy trzeciego stadium opuszczają źródło pożywienia i przepoczwarczają się w glebie, kompoście, nawozie.

Zimowanie:

Zimuje jako poczwarka lub dorosła mucha w chronionych miejscach (np. budynki gospodarcze).

Ciekawostki:

Bardzo charakterystyczna przez swój „krzącący” lot pod lampami i u sufitu; często mylona z młodą muchą domową – ale jest szczuplejsza i szybsza; może stanowić problem sanitarny w domach i szpitalach; dorosłe samce zajmują terytorium o wymiarach 50 × 50 × 25 cm, którego bronią, wykonując loty patrolowe.

Bolimuszka kleparka

Stomoxys calcitrans

Nazwy zwyczajowe:

Mucha bydlęca, mucha stajenna, mucha gryząca, mucha kosiarka, mucha psia.

Wygląd:

5–7 mm długości; z wyglądu podobna do muchy domowej, ale z dłuższym, kłującym aparatem gębowym; ciało szarobrzazowe, z wyraźnymi podłużnymi pręgami na tułowi; czerwone oczy; odwłok pokryty szczecinkami; aparat gębowy: kłujący.

Siedlisko:

Występuje powszechnie w pobliżu obór, stajni, ferm drobiu, chlewni, a także na pastwiskach; lubi przebywać w zacienionych, wilgotnych miejscach, gdzie bytują zwierzęta gospodarskie.

Rozmnażanie:

Samica składa jaja w wilgotnej, gnijącej materii organicznej – najczęściej w miejscach, gdzie gromadzą się gnoj, resztki paszy, siano zmieszane z moczem i odchodami.

Cykl rozwojowy:

Jajo – larwa – poczwarka – postać dorosła

- larwa: 4–7 dni
- poczwarka: 7–10 dni
- dojrzałość płciowa: po 10–14 dniach
- cały cykl może trwać 12–20 dni w zależności od temperatury.

Długość życia postaci dorosłej:

2–3 tygodnie.

Znaczenie:

Pasożyt zwierząt gospodarskich (krowy, konie, świny, psy, czasem ludzie) – ssie krew, powodując: podrażnienia i świąd, spadek mleczności i przyrostów masy, zmniejszenie dobrostanu zwierząt; może przenosić choroby, m.in. wirusy, bakterie (np. *E. coli*) i pierwotniaki; uważana za jeden z najbardziej uciążliwych owadów w gospodarstwach hodowlanych; może przenosić brucelozę zakaźną, niedokrwiłość zakaźną koni, chorobę guzowatą skóry bydła oraz ospę drobiu.

Odżywianie:

Dorośle muchy – krew (obie płcie, ale zwłaszcza samice), samce żywią się zwykle nektarem, spadzią, sokami roślinnymi, rozkładającą się materią organiczną.

Larwy – rozkładająca się materia organiczna, gnoj, fermentująca słoma.

Przepoczwarczenie:

Larwy przepoczwarczają się w wilgotnym oborniku lub ściółce; miejsce przepoczwarczenia może być oddalone od miejsca wylęgów.

Zimowanie:

Zimuje jako larwa, poczwarka lub dorosły owad – w pomieszczeniach gospodarskich, oborniku lub słomie; larwy mogą przetrwać ponad 30 dni w wilgotnym odżywczym środowisku.

Ciekawostki:

Samica, aby złożyć jaja, musi mieć odwłok wypełniony krwią. Samce zwykle giną po kopulacji, a samice po złożeniu jaj. Jako jedna z nielicznych much w Polsce posiada kłujący aparat gębowy, podobnie jak komar; w odróżnieniu od muchy domowej – gryzie i ssie krew, co czyni ją wysoce uciążliwą. Na ścianach siada zwykle głową do góry (w odróżnieniu od muchy domowej). Może być wektorem patogenów chorób zakaźnych bydła, takich jak np. anaplazmoza czy węglik.

Zgniłówka odchodowa

Fannia scalaris

Nazwy zwyczajowe:

Zgniłówka odchodowa, mucha kloaczna.

Wygląd:

Długość ciała 6–7 mm; tułów szarobrązowy z ciemnymi plamkami, odwłok jasno- i ciemnopopręcznie prążkowany; oczy duże, czerwone; ciało smukłe; skrzydła przezroczyste, w spoczynku nieco rozstawione. Łatwo ją pomylić z muchą domową, ale jest od niej nieco mniejsza i bardziej smukła.

Siedlisko:

Występuje w miejscach silnie zanieczyszczonych resztkami organicznymi: w toaletach, latrynach, kanalizacji, szambach, kompostownikach, chlewniach, oborach i miejscach przechowywania obornika. Często spotykana w warunkach złej higieny.

Rozmnażanie:

Samica składa jaja w bardzo wilgotnej, gnijącej materii organicznej, głównie w odchodach ludzkich i zwierzęcych, fermentującej paszy, rozkładającej się ściółce.

Cykl rozwojowy:

Jajo – larwa – poczwarka – postać dorosła

- larwa: 4–7 dni
- poczwarka: 6–10 dni
- dojrzałość płciowa: po 10–14 dniach
- jedna samica może złożyć do 200–300 jaj w ciągu życia.

Długość życia postaci dorosłej:

Około 2–3 tygodnie.

Znaczenie:

Może przenosić czynniki chorób przewodu pokarmowego – m.in. dur brzuszny, czerwonkę, salmonellozę; obecność zgniłówek świadczy zwykle o bardzo złym stanie higienicznym; może też wywoływać myjżę – larwy mogą pasożytować w ranach skóry lub przewodzie pokarmowym zwierząt i ludzi; wykorzystywane w entomologii sądowej.

Odżywianie:

Larwy – rozkładająca się materia organiczna, głównie kał i fermentujące odpady.

Dorośle – soki z gnijących owoców i warzyw, fekalia, wydzieliny, resztki jedzenia.

Przepoczwarczenie:

Larwy przepoczwarczają się w nieco suchszej części materiału organicznego, w odchodach, ściółce lub przy brzegach zbiorników z fekaliami.

Zimowanie:

W postaci poczwarki lub imago, w osłoniętych i ciepłych miejscach: piwnice, szamba, zakamarki budynków gospodarskich.

Ciekawostki:

Zgniłówki odchodowe są częstym problemem w chlewniach i miejscach ze źle zarządzanym obornikiem; larwy mają specyficzny wygląd – są silnie bocznie spłaszczone, z „zębatymi” wyrostkami po bokach, co ułatwia im poruszanie się w półpłynnej masie kału; ich obecność może być oznaką poważnych zaniedbań higienicznych.

Ścierwica mięsówka

Sarcophaga carnaria

Nazwy zwyczajowe:

Ścierwica, mucha ścierwica, mucha trupia.

Wygląd:

Długość ciała 10–14 mm do nawet 19 mm; duża, masywna mucha o szarocarnym ubarwieniu; na tułowie trzy wyraźne, ciemne pasy; odwłok szary z charakterystycznym szachownicowym wzorem; oczy czerwone, aparat gębowy ssąco-lizający; skrzydła szerokie, przezroczyste; przypomina nieco dużą muchę domową, ale jest wyraźnie większa i bardziej kontrastowo ubarwiona.

Siedlisko:

Występuje w pobliżu padliny, odpadów rzeźnych, śmietnisk, kompostowników, wysypisk oraz wszędzie tam, gdzie znajduje się rozkładające się mięso; pojawia się również w gospodarstwach wiejskich i wokół domów, szczególnie latem; często spotykana na kwiatkach, rzadko w pomieszczeniach.

Rozmnażanie:

Ścierwica jest larwożyworodna – samica nie składa jaj, lecz od razu żywe larwy, najczęściej bezpośrednio na padlinie, odpadkach mięsnych, w ranach zwierząt lub ludzi, a także na ekskrementach.

Cykl rozwojowy:

Larwa – poczwarka – postać dorosła

- larwa: 4–8 dni
- poczwarka: 10–14 dni
- dojrzałość płciowa: po ok. 10–15 dniach
- jedna samica może „urodzić” 50–100 larw jednorazowo, w ciągu życia do kilkuset.

Długość życia postaci dorosłej:

Około 2–4 tygodnie.

Znaczenie:

Pełni rolę saprofaga – bierze udział w rozkładzie martwej materii organicznej, zwłaszcza mięsa i padliny. Choć korzystna ekologicznie, może również przenosić patogeny, w tym bakterie gnilne, larwy mogą wywoływać myjżę u ludzi i zwierząt (szczególnie w ranach lub przy zaniedbanej higienie). Znana z występowania w kryminalistyce sądowej – na podstawie jej rozwoju ocenia się czas zgonu.

Odżywianie:

Larwy – padlina, rozkładające się mięso, rany, odchody; często bytują na dżdżownicach.

Dorośle – soki z gnijącego mięsa i odpadków, krew, wydzieliny, nektar.

Przepoczwarczenie:

W glebie, ściółce lub resztkach organicznych w pobliżu źródła pożywienia larw. Poczwarki mają twardą, brązową otoczkę.

Zimowanie:

Zimuje zwykle w postaci poczwarki, rzadziej jako dorosła mucha – w chłodnych, ciepłych miejscach, np. w glebie, stajniach, komórkach.

Ciekawostki:

Ścierwice są jednymi z pierwszych owadów, które pojawiają się na padlinie – mają duże znaczenie w entomologii sądowej; w gorące dni aktywne są już kilkanaście minut po śmierci zwierzęcia; mimo groźnego wyglądu nie gryzą, ale są uciążliwe przez swoją obecność i zdolność do rozprzestrzeniania drobnoustrojów.

fol. M. Consolo

Zwalczanie **ptaszyńca**,
salmonelli i **ptasiej grypy**

www.solfum.com.pl

Hydrotaea aenescens

Hydrotaea aenescens

Polska nazwa nie jest powszechnie utrwalona.

Nazwy zwyczajowe:

Mucha oborowa, czarna mucha ściółkowa, mucha drapieżna, mucha zielonometaliczna.

Wygląd:

Długość ciała 5–7 mm; ciało ciemne, połyskujące na zielono lub miedziano (metaliczny odcień); skrzydła przezroczyste, w spoczynku ułożone płasko na grzbiecie; oczy duże, czerwone; aparat gębowy liżący; mucha z wyglądu przypomina nieco zgniówkę pokojową, ale jest bardziej błyszcząca i gładka.

Siedlisko:

Najczęściej występuje w chlewniach, oborach, kurnikach i stajniach – w miejscach z wilgotną, fermentującą ściółką lub nawozem. Spotykana także w kompostownikach i przy silnie zanieczyszczonych resztkach organicznych; często licznie występuje w hodowlach zwierząt, szczególnie w cieplejszych miesiącach.

Rozmnażanie:

Samica składa jaja w wilgotnej ściółce, odchodach, gnijących resztkach roślinnych lub kompoście – tam, gdzie rozwija się larwalna fauna (np. larwy muchy domowej).

Cykl rozwojowy:

Jajo – larwa – poczwarka – postać dorosła

- larwa: 4–6 dni
- poczwarka: 7–10 dni
- dojrzałość płciowa: po 10–12 dniach
- jedna samica może złożyć ok. 300–500 jaj.

Długość życia postaci dorosłej:

Około 2–3 tygodnie.

Znaczenie:

Ma podwójne znaczenie:

- **korzystne:** larwy *Hydrotaea aenescens* są drapieżnikami – żywią się larwami innych much, m.in. muchy domowej, przez co mogą ograniczać ich liczebność (wykorzystywana biologicznie w hodowlach);
- **negatywne:** dorosłe muchy mogą przenosić bakterie chorobotwórcze i zanieczyszczenia, siadając na ranach, paszy i jedzeniu; obecność ich w dużej liczbie może wpływać na komfort zwierząt.

Odżywianie:

Larwy – drapieżne, zjadają inne larwy (zwłaszcza *Musca domestica*), czasem także rozkładającą się materię organiczną.

Dorosłe – pot, krew, wydzieliny zwierząt, odchody, nektar, fermentujące owoce i resztki organiczne.

Przepoczwarzanie:

W górnych warstwach ściółki, nawozu lub kompostu; w pobliżu miejsc żerowania larw.

Zimowanie:

Zwykle w postaci poczwarki w oborniku, ściółce, kompoście – w miejscach ciepłych i wilgotnych.

Ciekawostki:

Hydrotaea aenescens jest używana jako naturalny środek biologicznej kontroli muchy domowej w chlewniach i kurnikach; ze względu na swoje drapieżne larwy, stanowi istotny element równowagi biologicznej w środowiskach silnie nawożonych; dorosłe muchy są jednak nadal uciążliwe – mogą siadać na ranach i przenosić zarazki.

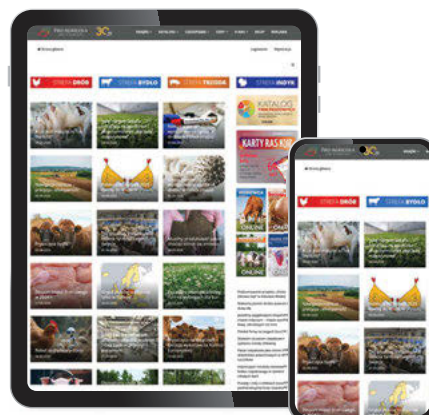
PRO AGRICOLA
DOM WYDAWNICZY

30 lat
razem

Odwiedź
nas na:

PortalHodowcy.pl

INDYK POLSKI

HODOWCA DROBIU

HODOWCA BYDŁA

HODOWCA TRZODY CHLEWNEJ